

Visitaprotokoll Karlsøy 19-22. september.

Biskop Olav Øygard fulgt av, domprost Stig Rune Lægdene og rådgiver Jon Marius Kobro Hammer. Protokollen inneholder programposter med deltakere og kort beskrivelse av møtenes innhold.

Onsdag 19. september kl. 0845

Møte med MR og ansatte.

Til stede: Biskop, Domprost, rådgiver, sokneprest Bjørn Lian, Kirkeverge Jens Lilleby, kirkegårdbetjent John Thomassen, kirketjener/ sekretær Edny Lundberg, Ove Kristian Nyeng Nestleder MR, Mona Sørensen kommunerepresentant i FR. Elisabeth Isaksen MR-leder

MR-medlemmer Asle Cebakk, Bjørg Johanne Thomassen, Liv Marit Edvardsen, Karina Solli.

Sokneprest Bjørn ledet møte. Åpnet med å lese 1. Kor 15, 58 og bønn.

Biskop Olav innledet til samtale. Følgende tematikk ble omtalt:

Økonomien i Fellesrådet er utfordrende. Karlsøy er et øyrike med avstander og betydelig reisetid. Karlsøy kirke er droppet som gudstjenestested p.g.a. ugunstige fergeanløp.

Ove Nyeng løftet frem engasjement for kirkens fremtid. Dette ble også drøftet videre på fagsamlingen kl 1015.

Karina Solli hadde tidligere deltidsstillingen som trosopplærer. Den står nå vakant, men hun har fortsatt som frivillig i ungdomsarbeidet.

Asle Cebakk viste til kirkeforeningene på Vannøya og Reinøya som er gode på dugnad, kronerulling og oppmøte. Det er tyngre å mobilisere frivillighet på Hansnes.

Biskopen har registrert en nedgang i kirkesøkning. Bl.a. har det ikke vært holdt pinsegudstjenester. Dette ble forklart med at det de senere år har vært svært lavt oppmøte da pinsen gjerne benyttes til utfartshelg.

Karina Solli trakk frem savn etter en fast organist som er her i kommunen og drifter barnearbeid.

Liv Marit Edvardsen sa det er viktig at neste prest bor i Karlsøy. Og håper det ikke blir sentralisering av prestetjenesten ved ny tilsetting i 2020.

Biskopen etterspurte om menigheten har et misjonsprosjekt? Sokneprest Lian orienterte om en tidligere avtale med misjonsalliansen. De siste årene har en del av offringene i Karlsøy gått til et prosjekt blant gatebarn i Kamerun drevet av tidligere NMS-misjonærer. Elsa Knutsen, som tidligere var diakon i Karlsøy og som er bosatt på Vannøya besøker Kamerun jevnlig og holder misjonsengasjementet oppe.

Når det gjelder arbeid blant utviklingshemmede, er det ikke lenger slikt arbeid organisert av kirken. Men det besøkes ujevnt på boligen «Bryggetun» i Hansnes.

Biskopen kjenner til at det er samisktalende befolkning i Karlsøy og at samisk brukes noe. Men han lurte på om det brukes kvensk språk i kirkelig sammenheng?

Når det gjelder status på bygninger kunne kirkevergen fortelle at Sengskroken har en kirkeforening som samler penger til vedlikehold. De savner HC-toalett og sertifisering ifht. brannkontroll. Kostnad på mange 10-tusener som de ikke klarer selv.

Helgøy- kirkeforening har restaurert kirka, og den fremstår i god forfatning.

Karlsøy gamle kirke fra 1854. Kirkeforening som har gjort en del restaurering.

Menighetsrådet møtes 2 ganger i året. Biskopen påpekte at dette er for sjelden. Rådet bør avholde møter minst 4 ganger pr år. Det er mange saker som skal drøftes for å drifte menighet jfr. Kirkelovens

Biskopen orienterte om status for Finnkroken kirke. Det har vært en høring på bispedømmenivå (ressursutvalg) der både Karlsøy og Tromsøysund Menighetsråd har anbefalt overføring av kirkelig betjening og tilsyn til Karlsøy.

Kirkevergen påpekte at kapellet er privateid (kirkeforening) og kirkegården er eid av 3 søstre. Ved overføring er det viktig å få klarert ansvarsforhold for drift og forsikringer mm.

Det ble videre drøftet saker som vi ville fremme til møtet med kommunen senere denne dagen.

Kirkevergen orienterte om at kommunen har stilt opp med investeringsmidler senere år, men driftsbudsjettet er sårbart.

Det er manglende bevilgninger til den nye kirkegården på Hansnes. Videre et trangt driftsbudsjett. Det er ønskelig med fast organist, men også diakon. Kommunen må også få til jevnlig samarbeidsmøter mellom kirken og kommunen. Videre gjenstår eiendomsoverdragelse av kirkene fra kommune til fellesråd.

Torsdag 19. september kl 1015.

Fagsamling «Hvordan kan kirken bestå som folkekirke i Karlsøy. Hva er ønskelig? Hva er mulig?».

Domprosten innledet. Har inntrykk av at folkekirken står sterkt i Karlsøy. Folk er glad i kirken, men de går ikke i den. Med unntak av «Dans i Karlsøy». Hva gjør vi når det blir svært få deltakere på gudstjenestene. Hva gjør det med de få som faktisk kommer til så glisne benkerader?

Neste år blir det utskifting av kirkeverge og sokneprest. Skal Karlsøy menighet drifte annerledes?

Domprosten er ikke i tvil om at presten bør bo i Karlsøy. Det er ikke boplikt for prest, men ved å legge kontorsted til Hansnes er det lite praktisk å bo andre steder.

Det er ca. 40 forordnede gudstjenester med dagens forordning.

Domprosten leker med tanken om å organisere prestatjenesten annerledes. Kan Karlsøy bli en pilotmenighet? Kanskje færre gudstjenester. Bruke presten på annet menighetsbyggende arbeid. F.eks familiemiddager. Barnekor eller familiekor. Mer besøkstid på Bryggetunet og andre sammenhenger.

Hasvikmodellen: Hasvik har innført kirkeuker. Presten reiser til bygdene og deltar på kulturkvelder, samarbeider med lag og foreninger. Konsentrerer andakter, undervisning og annen kirkelig betjening og avrunder uken med gudstjeneste. Så blir det lenge til neste besøk, med unntak av begravelser.

Biskopen- Utlysningsteksten for ny prest vil gi føringer for hva slags arbeid som skal gjøres og hvilke kvaliteter som er ønskelig. MR påvirker ansettelsesprosessen av ny prest.

Karina Solli- Ønskelig med en kombinert organist og trosopplærerstilling opp mot 100%, som kan være med å løfte menighetsarbeidet.

Liv Marit Edvardsen- Er det en ide å invitere f.eks. avisen Vårt Land hit for å presentere stillingene som skal lyses ut og hva vi tenker om arbeidet fremover.

Biskopen- Vi må lage gode planer og god utlysning. Men vi må også tenke plan B og C. Det står mange stillinger vakant i vårt bispedømme og vi kan komme i tilsvarende situasjon i Karlsøy. Nyutdannede prester er vant til å jobbe i team med større kollegafelleskap. Selv om vi jobber med Plan A, så må vi tenke flere tanker på en gang.

Sokneprest- Har tenkt på Hasvikmodellen, men gått litt bort fra den. Så er det høysesong og lavsesong når det gjelder kirkelig betjening. F.eks høytider, konfirmasjon osv. Og betjeningen styres av dette. Personlig kjemi og egenskaper vil også kunne åpne forskjellige rom for samarbeid med lag og foreninger. Sommergeudstjenester på Helgøya trekker hyttefolk og ikke menighetens medlemmer.

Domprost understrekket at det er mange måter å lokke prester hit på.

Konfirmantene er ganske få. Kan dette vris til en fordel? Hillesøy, Ullsfjord og Karlsøy er menigheter med få medlemmer og ligger *i skyggen* av bymenighetene i Tromsø. Kan vi slå dem sammen og gi dem premium undervisning og toppe konfirmanttiden med en tur til f.eks London, Svalbard eller Trondheim og Nidarosdomen? Dette har ikke bymenighetene råd til, men vi kan få det til for disse småmenighetene.

Liv Marit Edvardsen- Vi må kalle dette et **mulighetsstudie**. Her er det så mye spennende tanker og muligheter for å forme stillingene og arbeidet mot nye muligheter.

Karina Solli - Erfaringsmessig må vi være der det skjer. Vi inviterer til kirken og det kommer bare noen få. Men presten må komme dit det alt er aktivitet. Og la det skje i arbeidstid. F.eks på skoler og barnehager. La kirken være en ressurs vi tilbyr.

Torsdag 19. September kl. 1215.

Møte med Kommuneledelsen.

Ordfører Mona Pedersen, Rådmann Leif Hovden, etatsleder for drift og utvikling Kristin Hølleland, Alf Lorentsen etatsleder helse og -omsorg.

Ordføreren innledet. Karlsøy er en øykommune som står på egne ben, men med utfordringer. Det er synkende folketall som kommunen legger planer og strategier for å snu. Dette går bl.a. på bolyst og vekst. Strategier for næringsliv. Hva skal de satse på fremover. Arealplan for hytter og fritidsboliger. Kommunen er reiselivsdestinasjon for norske og utenlandske turister. Stor fiskeri- og havbrukskommune, men utfordringer for unge å kjøpe seg inn i fiskekvoter og satse på næringen.

Ordføreren har hatt en vigsel. Fikk i den anledning god hjelp av sokneprest for å tilrettelegge.

Utfordringer med små barnekull i bygdene mtp. skole og barnehagestruktur.

Biskop Olav informerte litt om kirkens organisering og struktur. Kirken er ikke lenger statskirke, men finansiering kanalisert som før. Prestene lønnet via statlige overføringer til Den norske kirke. Lønn til øvrige ansatte og drift via kommunale overføringer til fellesråd. Det er prosesser på gang med tanke på ulike organiseringsformer, deriblant finansiering.

Ønskelig med kommunalt initiativ til samarbeidsmøter kirke-kommune for å bedre dialog mot budsjettprosesser mm.

Visitasrapporten fra 2010 løftet frem flere tema. Skrikende vedlikeholdsbehov. De er langt på vei imøtekommet. Bl. a. utbedring av Ringvassøy kirke. Og utvidelse av Sengskroken kirkegård. Videre svært lav kirkelig bemanning. Den har ikke økt disse 9 årene. Det er svært sårbart på driftsbudsjettet. Det skal rekrutteres ny prest i 2020, og det bør da legges til rette for at øvrig kirkelig bemanning

1997 kom ny kirkelov som presiserer at kirkene ikke lenger er kommunal eiendom. Fortsatt er ikke kirkene overført fra kommune til fellesråd. Dette må gjøres snarest.

Kirkeverge Lilleby trakk frem det gode samarbeidet med kommunen med tanke på leie av tjenester fra kirkegårdsarbeider. Videre er det ønskelig med tilskudd til å utbedre elektronikk og mekanikk til klokkene i Ringvassøy kirke som er nær ved kollaps. Videre etablering av kirkegård på Hansnes.

Domprosten konstaterer at det er dyktige ansatte som bekler de kirkelige stillingene.

Lorentsen fortalte at samlokalisering av kontorer gir et større fellesskap på tross av fagprofesjon. Svært ønskelig med kontorlokalisering av kirkens ansatte til Hansnes og kommunehuset.

Ordføreren berømmet de mange frivillige som har stilt opp på dugnadsarbeid på kirkene. De har utvist god dugnadsånd.

Rådmannen henviser til protrettveggen av tidligere ordførere. Det er mange geistlige som bekler disse, og speiler den nære tilknytningen mellom kommune og kirke.

Så fulgte et kort ordskifte om lokalisering av nytilsatt prest. Biskopen vil lyse ut soknepreststillingen i Karlsøy med kontorsted på Hansnes. Kommunen bør gjøre seg lekker med en fristende bolig.

Ordføreren ville også trekke frem menighetsbladet som vant kommunens kulturpris i 2018. I mangel av lokalavis har menighetsbladets 47 årganger vært en viktig dokumentasjon av liv og røre i lokalsamfunnet. Ordføreren oppfordret til å utgi alle årganger samlet ved 50 årsjubileet. Dette kan kommunen trolig spleise på og historielaget kan bistå med søknad om økonomisk støtte.

Administrasjonen vil følge opp overføringer av kirkene til Karlsøy Fellesråd. Det jobbes med ny reguleringsplan der kirkegård på Hansnes er et avsnitt. Neste steg er politisk behandling og prosjektering. Det er varslet lokale protester mot etablering. Det finnes mange gode argumenter for etableringen. Lange avstander til andre kirkegårder i Dåfjord og Mikkelvik. En kirkegård med parkpreg vil kunne løfte uteområdene på Hansnes kvalitativt.

Biskopen orienterte om at søndre del av Reinøya, med Finnkroken kirke, vil bli overført for kirkelig betjening fra Karlsøy. Saken ligger til behandling i bispedømmerådet. Finnkroken kirkested ble ikke overført fra Tromsøysund ved kommuneoverføringen.

Torsdag 19. september Kl. 1330

Tilsynssamtale mellom Biskop og sokneprest

Torsdag 19. september Kl. 1630

Gudstjeneste i Reinskar kapell

Sokneprest Lian var liturg og preken ved domprost Lægdene. Hilsen fra biskop Olav.

Det ble servert middag i forkant for biskopen med følge. En nydelig bacalao, laget etter spesialoppskrift fra Reinøya.

Etter gudstjenesten ble det invitert til kirkekaffe med et rikholdig kakebord.

Fredag 20. september kl 0845

Møte med elever og lærere på Hansnes skole.

Rektor Berit Anthonsen tok i mot Biskopen med følge bestående av domprost, sokneprest og rådgiver, Kirkeverge Lilleby samt menighetsrådets medlemmer Karina Solli og Liv Marit Edvardsen.

Biskop Olav møtte elevene på ungdomstrinnet, presenterte følget og orienterte litt om kirken og biskopens oppgaver. Ordet biskop er avledet fra gresk episkopos, som betyr å se. Biskopens oppgave er å se til at alt fungerer bra med prestene og menighetene i sitt bispedømme.

Spørsmål fra elevene om hvorfor prestene bruker snipp, er prestene embetsmenn? Og løsrivelsen mellom kirke og stat.

Det ble videre en orientering om klimaseilasen fra Tromsø til Harstad i juni der biskopen deltok. Biskopen fremhevet oppdagelsen av langsomhetens kvaliteter og hvordan han lærte å seile i motvind. Det er lærdom i å jobbe frem når det blåser imot, eller skifte retning.

Klimaengasjementet ble også drøftet. Skoleelevene har prosjekter der de plukker søppel rundt i kommunen.

Alfred Eriksen ble nevnt, som en av Nord-Norges mest kjente menn. Han var sokneprest på Karlsøy, ordfører, stortingsmann og stiftet avisen Nordlys.

Fredag 20. september Kl. 1145

Møte med ledelsen på Vannvåg skole.

Inspektør Mona Jenssen, og barnehageleder Heidi Sørensen tok imot. Orienterte litt om skolen. Barnehagen har større kull en skolen, så elevtallet vil stige de nærmeste årene. Har hatt fokus på sosial kompetanse de senere år og scorer veldig høyt på elevundersøkelsene mtp trivsel. Ingen

mobbing. Flere nasjoner knyttet til fiskeribransjen gir spennende utfordringer med tanke på språk og kultur.

Fredag 20. september Kl. 1215

Møte med elevene på Vannvåg skole.

Elevene hadde forberedt disse spørsmålene som ble besvart etter beste evne:

-Må biskopen reise mye? -Hvordan er det å være biskop? - Hvor mange kirker har Bjørn? -Hvor lenge har biskopen og soknepresten vært prester? -Hvor mange kirker har prestene vært i? -Har biskopen en opplevelse han husker ekstra godt? -Hva er det som skjer når man blir døpt? -Har prestene lange arbeidsdager? -Hvordan er det å være sjef? -Hva gjør en domprost? - Er det gøy å være domprost? – Er domprosten flink til å jobbe i kirka? – Har biskopen møtt noen berømte folk? Hvorfor heter det domprost? Hva er best med jobben til domprosten? Er det gøy å ha gudstjenester? Hva betyr gudstjeneste? Hvor mange prester er biskopen sjef for? Hvor mange år må man gå på skole for å bli prest?

Som avslutning på besøket ble alle invitert inn på skolekjøkkenet til hjemmembakt brownies, is og gode samtaler.

Fredag 20. september kl. 14

Middag med beboere på bosenteret i Vannvåg.

Det ble servert nydelig hjemmelaget lapskaus og sagogrynspudding.

Beboerne delte både alvorlige og humoristiske historier og gav et innblikk i utviklingen at samfunnet på østre del av Vannøya gjennom mange generasjoner.

Fredag 20. september kl 15

Møte på bosenteret i Vannvåg

Soknepresten ledet møtet med hilsen fra biskopen. Videre hadde Elsa Knudsen en appell angående temadag og innsamling til misjonsprosjektet i Kamerun som skal finne sted i Vannavalen lørdag 4. oktober.

Fredag 20. september kl 17

Gudstjenestelig møte i Sengskroken kirke

Soknepresten var liturg og predikant. Biskopen hilste. Sang ved kirketjener Jan Nygård.

Etter gudstjenesten var det kirkekafe med et rikt utvalg av velsmakende rabarbragrøt, smørbrød og kaker. Det ble også arrangert utlodning til inntekt for kirkeforeningen.

Søndag 22. september kl. 11

Visitagudstjeneste.

Liturger Biskop Olav, domprost Stig Lægdene og sokneprest Bjørn Lian.

Organist Ørjan Andreassen, kirketjener Edny Lundberg.

Tekstlesere Helene Kongsli og Karina Solli.

Kirkekaffe med visitasforedrag etter gudstjenesten.